

รายงานสรุปฉบับผู้บริหาร

การจัดทำแบบสำรวจทักษะบัณฑิตพึงประสงค์ที่สถานประกอบการคาดหวัง

นำเสนอโดย

ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

กุมภาพันธ์ 2555

สารบัญ

	หน้า
บทนำ	1
วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม	2
กลุ่มเป้าหมาย	2
วิธีดำเนินกิจกรรม	3
ตารางสรุประยะเวลาการทำกิจกรรม	3
ผลการดำเนินกิจกรรม	
- สรุปผลการสำรวจข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการและผู้ตอบแบบสอบถาม	4
- สรุปผลการสำรวจทักษะบัณฑิตพึงประสงค์ของสถานประกอบการ	7
- สรุปข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆต่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต	10
ข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการดำเนินกิจกรรม	11
ข้อเสนอแนะ	11
ภาคผนวก	
- ภาคผนวก ก : แบบสำรวจคุณสมบัติบัณฑิตพึงประสงค์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี	12

บทนำ

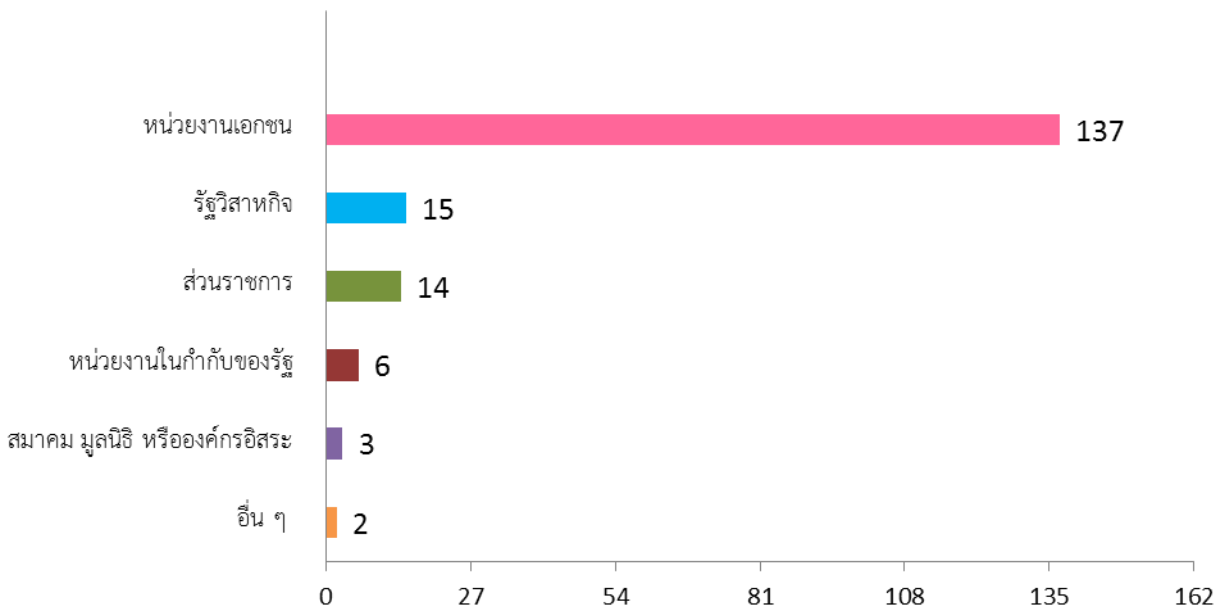
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้จัดตั้งโครงการสหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่หลักสำคัญประการหนึ่ง คือ เป็นหน่วยงานที่จัดให้มีระบบการศึกษาที่เน้นการปฏิบัติงานในสถานประกอบการอย่างมีระบบ ซึ่ง นักศึกษาสามารถปฏิบัติงานให้สำเร็จได้ภายใน 4 เดือน ทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้ประสบการณ์จากการทำงาน และเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพตรงตามที่สถานประกอบการต้องการมากที่สุด ที่ผ่านมามีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้รับการยอมรับจากสถานประกอบการทั้งในเชิงคุณภาพและปริมาณ โดยสามารถทำงานและเรียนรู้จากงานในการปฏิบัติงาน ณ สถานประกอบการและสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานของประเทศได้เป็นอย่างดี การสำรวจทักษะบัณฑิตพึงประสงค์ที่สถานประกอบการคาดหวังของศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ เป็นวิธีการหนึ่งที่จะทำให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้ตรงตามความต้องการที่สถานประกอบการคาดหวัง ทั้งนี้ศูนย์สหกิจศึกษาฯ จะได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และ กระบวนการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและมีความพร้อมในการทำงานต่อไป

วัตถุประสงค์การจัดกิจกรรม

เพื่อให้ทราบทักษะบัณฑิตพึงประสงค์ที่ตรงตามความต้องการของสถานประกอบการ และจะได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และ กระบวนการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและมีความพร้อมในการทำงานต่อไป

กลุ่มเป้าหมาย

การสำรวจทักษะบัณฑิตพึงประสงค์ที่สถานประกอบการคาดหวังนี้ ได้จัดส่งแบบสำรวจไปยังสถานประกอบการหรือหน่วยงาน องค์กรที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานสหกิจศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี โดยผู้ตอบแบบสำรวจประกอบด้วยผู้บริหารสถานประกอบการบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้ประสานงานกับศูนย์สหกิจศึกษาฯ และพนักงานที่ปรึกษาของนักศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 2,320 คน มีผู้ตอบแบบสำรวจทั้งสิ้น 177 คน จากภาพที่ 1 พบว่าประเภทสถานประกอบการที่ได้ทำการตอบแบบสำรวจเป็นหน่วยงานเอกชนมากที่สุด (ร้อยละ 77.40) รองลงมาได้แก่ หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 8.47) ส่วนราชการ (ร้อยละ 7.91) หน่วยงานในกำกับของรัฐ (ร้อยละ 3.39) สมาคม มูลนิธิ หรือองค์กรอิสระ (ร้อยละ 1.70) และอื่นๆ เช่น ธุรกิจส่วนตัว (ร้อยละ 1.13)

ภาพที่ 1 แสดงร้อยละการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาแต่ละสาขาวิชาที่ผ่านการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา

วิธีดำเนินงานกิจกรรม

ก่อนเริ่มดำเนินการจัดทำแบบสำรวจฯ ได้มีการแต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแบบสำรวจทักษะบัณฑิตพึงประสงค์ที่สถานประกอบการคาดหวัง เพื่อประมวลและจัดทำแบบสำรวจฯ เมื่อได้แบบสำรวจฯ ที่ตรงตามวัตถุประสงค์แล้วก็ดำเนินการจัดทำเอกสารเพื่อส่งให้กับสถานประกอบการ หน่วยงาน หรือองค์กรที่มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน สหกิจศึกษาร่วมกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ทั้งทางไปรษณีย์และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) โดยใช้ฐานข้อมูลจากฝ่ายพัฒนางานสหกิจศึกษา และฝ่ายสารสนเทศสหกิจศึกษา และหลังจากที่ได้รับแบบสำรวจฯ ที่สถานประกอบการได้ส่งคืนมาแล้ว ศูนย์สหกิจศึกษา จะนำผลที่ได้มาประมวลและสรุปเพื่อที่จะได้นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและมีความพร้อมในการทำงานต่อไป

ตารางสรุประยะเวลาและการทำงานตามขั้นตอนต่างๆ

ขั้นตอนงาน	ช่วงระยะเวลาดำเนินการ
แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำแบบสำรวจทักษะบัณฑิตพึงประสงค์ที่สถานประกอบการคาดหวัง	14 พฤศจิกายน 2554
ประชุมคณะทำงาน ครั้งที่ 1	23 พฤศจิกายน 2554
ประชุมคณะทำงาน ครั้งที่ 2	2 ธันวาคม 2554
ประชุมคณะทำงาน ครั้งที่ 3	9 ธันวาคม 2554
รวบรวมแบบสำรวจฯ ที่ได้จากคณะทำงานฯ	19 – 30 ธันวาคม 2554
ส่งแบบสำรวจให้ประธานคณะทำงานฯ พิจารณา	23 มกราคม – 1 กุมภาพันธ์ 2555
ดำเนินการผลิตแบบสำรวจฯ	2 กุมภาพันธ์ – 8 กุมภาพันธ์ 2555
ส่งแบบสำรวจฯ ให้สถานประกอบการ	9-21 กุมภาพันธ์ 2555
การสรุปผลการดำเนินงาน (ข้อมูลดิบ)	22 - 27 กุมภาพันธ์ 2555
การทำรายงาน	29 กุมภาพันธ์ - 2 มีนาคม 2555

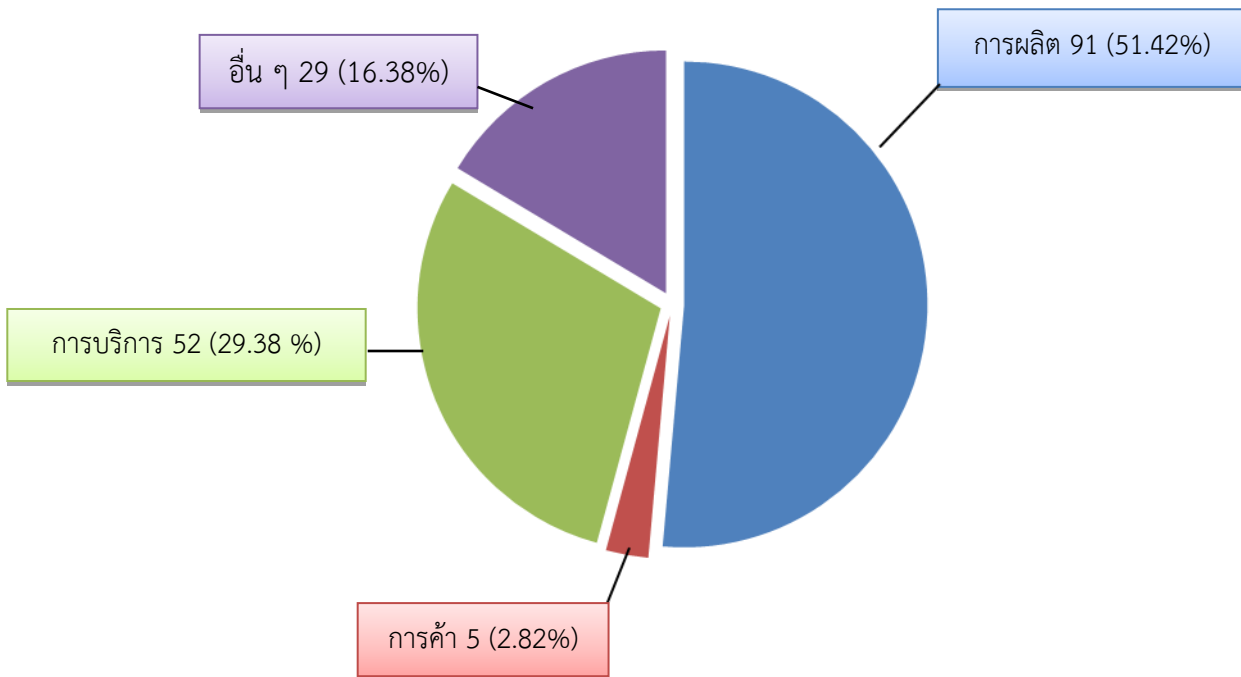
ผลการดำเนินงานกิจกรรม

- สรุปผลการสำรวจข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการและผู้ตอบแบบสอบถาม

การสำรวจข้อมูลเบื้องต้นมีวัตถุประสงค์เพื่อหาข้อมูลทั่วไปและทัศนคติเบื้องต้นของนักศึกษาที่มีต่อประสบการณ์ที่นักศึกษาได้รับ และประเด็นอื่นๆ ที่อาจมีจากการปฏิบัติงานสหกิจศึกษา และเพื่อส่งเสริมการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และเพื่อให้การเก็บข้อมูลเป็นไปอย่างถูกต้องเหมาะสม โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ประเภทธุรกิจของสถานประกอบการที่ได้ทำการตอบแบบสำรวจ

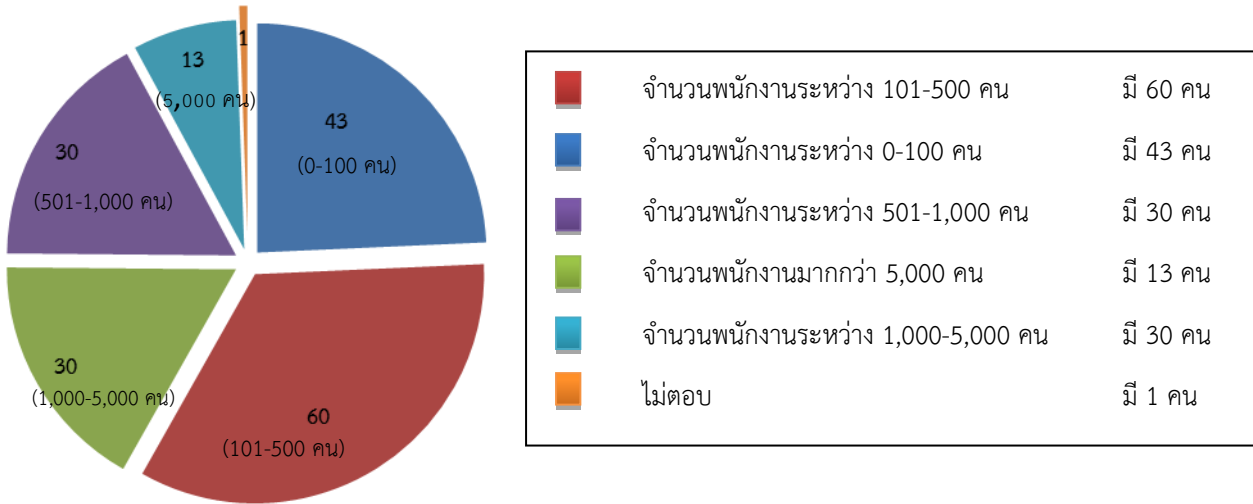
จากการสำรวจพบว่าประเภทธุรกิจของสถานประกอบการที่ได้ทำการตอบแบบสำรวจพบว่าเป็นธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการผลิตมากที่สุด (ร้อยละ 51.42) รองลงมาได้แก่ ธุรกิจการบริการ (ร้อยละ 29.38) อื่นๆ เช่น รับเหมาก่อสร้าง (ร้อยละ 16.38) และ ธุรกิจการค้า (ร้อยละ 2.82) ดังแสดงในภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงประเภทธุรกิจของสถานประกอบการ

2. จำนวนพนักงานในสถานประกอบการของผู้ตอบแบบสำรวจ

จากการสำรวจพบว่าจำนวนพนักงานในสถานประกอบการที่ได้ทำการตอบแบบสำรวจส่วนมากจะเป็นสถานประกอบการที่มีพนักงานระหว่าง 101-500 คน รองลงมาได้แก่สถานประกอบการที่มีพนักงานระหว่าง 0-100 คน ดังแสดงในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 แสดงจำนวนพนักงานในสถานประกอบการของผู้ตอบแบบสำรวจ

3. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสำรวจ

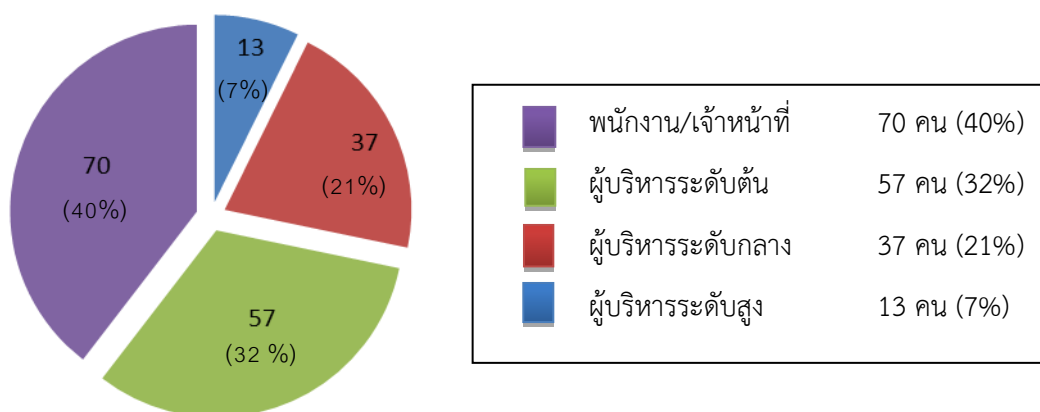
จากการสำรวจสถานประกอบการ หน่วยงาน หรือองค์กรที่ได้ให้ความกรุณาตอบแบบสำรวจกลับมานั้นพบว่าส่วนมากผู้ตอบแบบสำรวจมีตำแหน่งเป็น หัวหน้าแผนก/หัวหน้าฝ่าย รายละเอียดตามตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงตำแหน่งของผู้ตอบแบบสำรวจ

รายการ	ตำแหน่ง
ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสำรวจ	<ol style="list-style-type: none"> 1. หัวหน้าแผนก/หัวหน้าฝ่าย (42) 2. กรรมการผู้จัดการ (22) 3. Supervisor (16) 4. รองผู้จัดการ (15) 5. วิศวกรอาวุโส (15) 6. Engineer (13) 7. Technologist (10) 8. Manager (8) 9. Programmer (6)

รายการ	ตำแหน่ง
	10.เจ้าหน้าที่ (5)
	11.นักวิจัย (5)
	12.จป.วิชาชีพ (4)
	13.CEO (4)
	14.พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (3)
	15.นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ (2)
	16.บรรณารักษ์หัวหน้าห้องสมุด (2)
	17.ช่างระดับ 7 (1)
	18.อาจารย์ (1)

โดยตำแหน่งของผู้ที่ตอบแบบสำรวจนั้น เราสามารถจำแนกออกมาได้ดังภาพที่ 4 ซึ่งพบว่าผู้ที่ตอบแบบสำรวจนั้น ส่วนมากเป็นพนักงาน/เจ้าหน้าที่ (ร้อยละ 40) ผู้บริหารระดับต้น (ร้อยละ 32) ผู้บริหารระดับกลาง (ร้อยละ 21) และผู้บริหารระดับสูง (ร้อยละ 7)

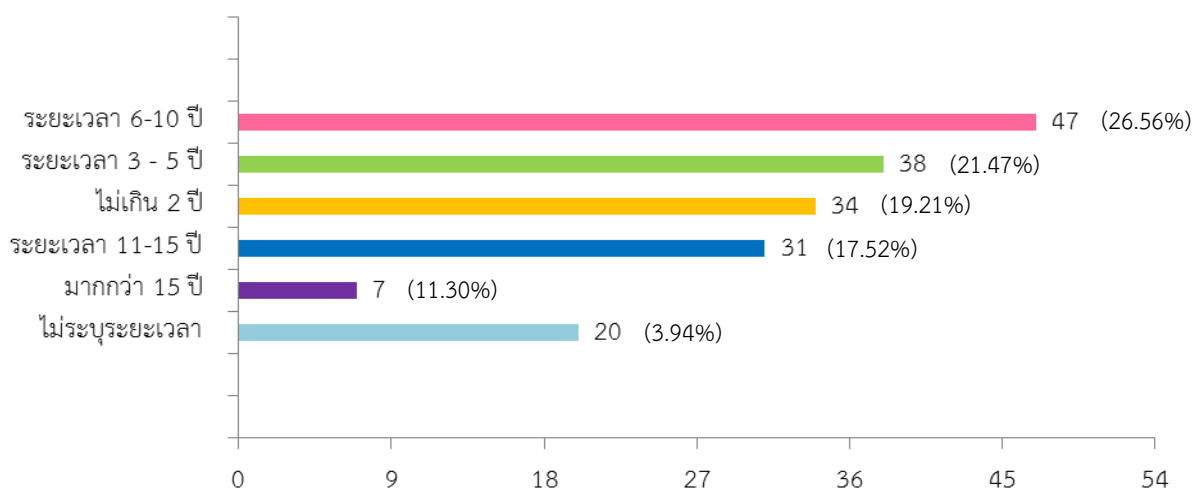

ภาพที่ 4 ภาพแสดงการจำแนกตำแหน่งของผู้ตอบแบบสำรวจ

4. อายุการทำงานของผู้ตอบแบบสำรวจ

จากการสำรวจพบว่าอายุการทำงานของผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่มีอายุการทำงานอยู่ระหว่าง 6-10 ปี จำนวน 47 คน (ร้อยละ 26.56) อายุการทำงานอยู่ระหว่างระหว่าง 3-5 ปี จำนวน 38 คน (ร้อยละ 21.47) อายุการทำงานอยู่ไม่เกิน 2 ปี จำนวน 34 คน (ร้อยละ 19.21) อายุการทำงานอยู่ระหว่าง 11-15 ปี จำนวน 31 คน (ร้อยละ 17.52) อายุการทำงานมากกว่า 15 ปี จำนวน 7 คน (ร้อยละ 3.94) และไม่ระบุ จำนวน 20 คน (ร้อยละ 11.30) ตามลำดับ ดังแสดงในภาพที่ 5

ภาพที่ 5 แสดงอายุการทำงานของผู้ตอบแบบสำรวจ

- **สรุปผลการสำรวจทักษะบัณฑิตพึงประสงค์ของสถานประกอบการ**

การสำรวจทักษะบัณฑิตพึงประสงค์ของสถานประกอบการมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบทักษะของบัณฑิตที่สถานประกอบการคาดหวัง ซึ่งจะได้นำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน และกระบวนการเตรียมความพร้อมให้กับนักศึกษาเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพและมีความพร้อมในการทำงาน โดยพบว่าทักษะที่สถานประกอบการให้ความสำคัญที่สุด ได้แก่ ทักษะการจัดการและการวางแผน อันดับที่ 2 คือ ทักษะการแก้ไขปัญหา อันดับที่ 3 คือ ทักษะการสื่อสารในการทำงาน อันดับที่ 4 คือ ทักษะการทำงานเป็นทีม และอันดับที่ 5 คือ ทักษะการคิดสร้างสรรค์ ในขณะที่ทักษะการใช้ภาษาไทย เป็นทักษะที่สถานประกอบการให้ความสำคัญเป็นอันดับสุดท้าย ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ข้อมูลทักษะบัณฑิตพึงประสงค์ที่สถานประกอบการให้ความสำคัญ

ที่	ทักษะ	สำคัญ	สำคัญ	สำคัญ	สำคัญ	สำคัญ	รวม
		อันดับที่ 1	อันดับที่ 2	อันดับที่ 3	อันดับที่ 4	อันดับที่ 5	
1	ทักษะการจัดการและการวางแผน	55	34	24	14	6	517
2	ทักษะการแก้ไขปัญหา	27	41	21	19	30	430
3	ทักษะการสื่อสารในการทำงาน	27	22	30	20	15	368
4	ทักษะการทำงานเป็นทีม	17	21	23	19	19	295
5	ทักษะการคิดสร้างสรรค์	8	12	18	18	15	193
6	ทักษะความเป็นผู้นำและการตัดสินใจ	6	13	19	21	9	190
7	ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์	13	5	11	15	6	154

ที่	ทักษะ	สำคัญ อันดับที่ 1	สำคัญ อันดับที่ 2	สำคัญ อันดับที่ 3	สำคัญ อันดับที่ 4	สำคัญ อันดับที่ 5	รวม
8	ทักษะการบริหารเวลา	6	10	7	11	17	130
9	ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ	6	6	5	9	20	107
10	ทักษะการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน	5	5	1	11	9	79
11	ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงาน	5	3	7	6	4	74
12	ทักษะการนำเสนอ	0	4	4	11	18	68
13	ทักษะด้านการจัดการข้อมูล	1	1	7	3	8	44
14	ทักษะการใช้ภาษาไทย	1	0	0	0	1	6

- สรุปข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะอื่นๆต่อการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต

ผู้ตอบแบบสำรวจดังกล่าวได้มีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการพัฒนา และการปรับปรุงคุณภาพบัณฑิต ดังนี้

1. มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี
  - มีความรู้พื้นฐาน
  - มีทักษะพื้นฐาน
  - เพิ่มทักษะการประยุกต์ใช้ความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานจริง
1. ความสามารถในการจัดระบบความคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินผล
  - มีการฝึกการคิดอย่างเป็นระบบ
  - รู้จักการวิเคราะห์ และสังเคราะห์อย่างถูกต้อง
2. ความสามารถในการบริหารจัดการและทำงานเป็นทีม
  - รู้จักบริหารจัดการทั้งตัวเอง และบุคคลรอบข้าง
3. ความสามารถในการใช้ภาษาในการทำงาน
  - พัฒนาทักษะด้านภาษาอังกฤษ
4. คุณธรรม จริยธรรม บุคลิกภาพ และทัศนคติ
  - เน้นด้านความรับผิดชอบและควมมีระเบียบวินัย ความกระตือรือร้นต่อการหา ความรู้ใหม่ๆ
  - รู้จักการปรับตัวเข้ากับองค์กรต้องเรียนรู้สังคมอุตสาหกรรม ความมีมนุษยสัมพันธ์ และการมีสัมมาคารวะ
  - นึกเสมอว่าเป็นการเริ่มต้นของการทำงาน ขจัดความรู้สึกว่าการฝึกงานเป็นเพียงส่วนหนึ่งของการเรียน
  - ต้องการที่จะเข้าหา กล้าสอบถาม กล้าที่จะแสดงความคิดเห็น
  - ทักษะเรื่องเวลา การตรงต่อเวลา เคารพกฎระเบียบสังคม
  - ทักษะอ่อนน้อมถ่อมตน จิตอาสา
  - ทักษะในด้านจริยธรรม ซื่อสัตย์ จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ

ข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการดำเนินกิจกรรม

1. สถานประกอบการบางแห่งไม่ให้ความสำคัญ จึงไม่ตอบแบบสำรวจทั้งในจดหมาย และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้จำนวนของผู้ตอบแบบสอบถามมีน้อยเมื่อคิดเทียบกับปริมาณการส่งแบบสำรวจไป
2. การส่งแบบสำรวจทางอีเมล อาจเกิดการสูญหายของข้อมูลเนื่องจากบางอีเมลได้มีการกำหนดความสำคัญของอีเมลที่เข้ามาในกล่องรับข้อความ การส่ง Link URL บางอันไป อาจถูกแจ้งว่าเป็นสแปมและไม่ได้รับในที่สุด
3. ระยะเวลาในการตอบแบบสำรวจน้อยเกินไป

ข้อเสนอแนะ

1. อาจมีการปรับเปลี่ยนช่วงเวลาดำเนินงานให้สอดคล้องกับช่วงเวลาการนิเทศงานของอาจารย์ เพราะจะได้นำแบบสำรวจแนบไปพร้อมกับเอกสารการนิเทศ และอาจารย์จะสามารถนำกลับมาพร้อมกันได้เลย
2. ควรมีการขยายเวลาในการตอบแบบสำรวจฯ จากระยะเวลาประมาณ 7 วันเป็น 14 วัน

ภาคผนวก ก : แบบสำรวจคุณสมบัติบัณฑิตพึงประสงค์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของสถานประกอบการและผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง กรุณาทำเครื่องหมาย / หน้าข้อความที่กำหนดให้

1. ประเภทสถานประกอบการ

- .....ส่วนราชการ
- .....หน่วยงานในกำกับของรัฐ
- .....รัฐวิสาหกิจ
- .....หน่วยงานเอกชน
- .....สมาคม มูลนิธิ หรือองค์กรอิสระ
- .....อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

2. ประเภทธุรกิจของสถานประกอบการ

- .....การผลิต
- .....การค้า
- .....การบริการ
- .....อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

3. จำนวนพนักงานในสถานประกอบการ.....คน

4. ตำแหน่งในปัจจุบันของท่าน คือ .....

- .....ผู้บริหารระดับสูง
- .....ผู้บริหารระดับกลาง
- .....ผู้บริหารระดับต้น
- .....พนักงาน/เจ้าหน้าที่
- .....อื่นๆ (โปรดระบุ) .....

5. งานหลักที่ท่านรับผิดชอบ (เช่น การผลิต, การจัดการคลังสินค้า เป็นต้น) .....

6. อายุการทำงานของท่านในสถานประกอบการ

- .....ไม่เกิน 2 ปี
- .....3 – 5 ปี
- .....6 – 10 ปี
- .....11- 15 ปี
- .....16-20 ปี
- .....มากกว่า 15 ปี

มีต่อด้านหลังครับ

ตอนที่ 2 ความสำคัญของทักษะบัณฑิตพึงประสงค์

คำชี้แจง โปรดระบุทักษะพึงประสงค์ของบัณฑิตที่ท่านเห็นว่าสำคัญที่สุด **มา 5 อย่าง ตามลำดับความสำคัญ** โดยใส่หมายเลข 1 หน้าทักษะที่ท่านเห็นว่ามีความสำคัญที่สุด และ ใส่หมายเลข 2, 3, 4 และ 5 หน้าทักษะที่ท่านเห็นว่ามีความสำคัญรองลงไปตามลำดับ ในช่องลำดับความสำคัญของตารางข้างล่าง

ทักษะบัณฑิตพึงประสงค์	ลำดับความสำคัญ
ทักษะการแก้ไขปัญหา	
ทักษะการจัดการและการวางแผน	
ทักษะการสื่อสารในการทำงาน	
ทักษะความเป็นผู้นำและการตัดสินใจ	
ทักษะการคิดวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์	
ทักษะการคิดสร้างสรรค์	
ทักษะการทำงานเป็นทีม	
ทักษะการใช้ภาษาไทย	
ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ	
ทักษะด้านการจัดการข้อมูล	
ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการทำงาน	
ทักษะการใช้เทคโนโลยีในการทำงาน	
ทักษะการนำเสนอ	
ทักษะการบริหารเวลา	

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ ต่อการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพบัณฑิต (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“ขอขอบคุณที่กรุณาตอบแบบสอบถาม”

คณะทำงานจัดทำแบบสำรวจคุณสมบัติบัณฑิตพึงประสงค์
ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี